

Sigorta kooperatifinin kurumlar vergisi muafiyeti.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-125[4-2013/215]-1664
Tarih	09.10.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 62030549-125[4-2013/215]-1664 09/10/2013

Konu : Sigorta kooperatifinin kurumlar vergisi muafiyeti.

İlgi (a)'da kayıtlı özelge talep formu ile ilgi (b)'de kayıtlı ek dilekçenizin incelenmesinden, sigorta kooperatifinizin amacının yalnızca ortaklarıyla sigorta branşlarında her nevi sigortacılık hizmet ve işlemlerini yapmak olduğu, kooperatifin yalnızca sigortacılık işlemleri ve bunlarla doğrudan bağlantısı bulunan diğer işlemleri yapacağı belirtilerek kooperatifinizin kurumlar vergisinden muaf olup olmadığı hususunda bilgi talep edildiği anlaşılmakta olup Başkanlığımız görüşleri aşağıda açıklanmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında kooperatifler kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış, aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde, tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklar ile iş görülmesine ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatiflerin kurumlar vergisinden muaf olduğu, hüküm altına alınmıştır.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin “4.13. Kooperatifler” başlıklı bölümünde muafiyet şartları detaylı olarak açıklanmış, takip eden bölümlerde ise ortak dışı işlemler kooperatif türlerine göre ayrıntılı olarak örneklendirilmiş olup “4.13.1.4. Sadece ortaklarla iş görülmesi” başlıklı bölümünde de;

“Kooperatifler ortaklarının belirli ekonomik çıkarlarının ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarının sağlanıp korunmasını amaçladıkları için faaliyetin normal olarak sadece ortaklarla sınırlı olması gerekmektedir. Bu nedenle, bir kooperatifin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmesi için ana sözleşmesinde sadece ortaklarla iş görülmesine ilişkin hüküm bulunması ve fiilen de bu hükme uyulması gerekmektedir.

Ortak dışı işlemler, sadece ortak olmayanlarla yapılan işlemleri değil, ortaklarla kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda yapılan işlemleri de kapsamaktadır.”

açıklamalarına yer verilmiştir.

Kooperatifçe yapılan bir işlemin ortak içi işlem olarak dikkate alınabilmesi için; işlem, faaliyet amacına, diğer bir ifadeyle, kooperatifin ana sözleşmesinde belirtilen uğraşı konusuna dahil olmalıdır ve faaliyet amacına dahil olan işin münhasıran kooperatif ortağıyla yapılması gerekmektedir.

Kooperatifinizin ana sözleşmesinde, yalnızca ortaklarıyla sigorta sözleşmesi düzenlenmek suretiyle hayat ve emeklilik dışı sigorta branşlarında sigorta hizmeti vereceği hususu ile muafiyet şartlarına ilişkin diğer hükümlere yer verildiği anlaşılmıştır.

Öte yandan, ana sözleşmenin “Amaç ve Faaliyet Konuları” başlıklı 6 ncı maddesinde; her türlü menkul ve gayrimenkul mallar ile gayri maddi haklar iktisap edebileceği, satabileceği, devredebileceği bunlar üzerine ipotek ve başkaca şahsi haklar tesis edebileceği, gerçek ve tüzel kişilerce kurulmuş ve kurulacak olan her türlü yerli ve yabancı şirketlerin sermayesine katılmak amacıyla hisse senedi, tahvil alabileceği, satabileceği, devredebileceği, yatırım faaliyetlerinde bulunabileceği, gerekli tesisleri kurup işletip kiraya verebileceği, faaliyet konusu kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapabileceği ve kurulmuş ortaklıklara iştirak edebileceği, amaca uygun gördüğü gayrimenkulleri satın alıp, yaptırıp, kiraya verip satabileceği gibi ortak dışı işlem olarak kabul edilebilecek faaliyetlere de yer verildiği görülmüştür.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, sigorta kooperatifinizin Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde belirtilen şartlar çerçevesinde, kurumlar vergisi muafiyet hükmünden yararlanması mümkün değildir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026